

II. számú előterjesztés

Őcsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 13. napján,
1⁰⁰ órakor megtartandó ülésére

Beszámoló az önkormányzat 2017. évi adóhatósági tevékenységéről

Előterjesztő: Kozma Zoltánné alpolgármester

Készítette: dr. Herczig Hajnalka jegyző
Vargáné Katona Szilvia

Törvényességi ellenőrzést végezte:
dr. Herczig Hajnalka jegyző

Véleményezte: Pénzügyi Bizottság 2017. december 13.

Tisztelt Képviselő-testület!

Jelen beszámoló az Önkormányzati adóhatóság 2017. évben végzett munkáját foglalja össze. A beszámoló felépítésében az előző évek tematikájára épül, kiegészítve az idei évben történt jelentős változásokkal. A kivetett adónemeket, az érvényben lévő adómértékeket, az adózók számát, illetve az éves adózási teljesítést az előterjesztés mellékletét képező beszámoló tartalmazza.

Amennyiben az önkormányzati adóhatóság munkájával kapcsolatos beszámolóban foglaltakkal egyetértenek, javasolom az alábbi határozati javaslat elfogadását:

Őcsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az
Önkormányzat 2017. évi adóhatósági tevékenységéről
szóló beszámolót elfogadja.

Őcsény, 2017. december 6.

dr. Herczig Hajnalka
jegyző

Ócsény Község Jegyzőjének adóhatósági tevékenysége

I. Bevezető

Ócsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 13-i ülésére készített beszámoló az előző évekhez hasonló szerkezetben készült. A beszámoló nem csak egy adott év teljesítését értékeli, hanem az elévülési időszak adatait adónemenkénti bontásban feltüntetve, lehetőséget ad az évek szerinti adóbevételek alakulásának elemzésére. Mindez lehetővé teszi az adó-, illetve adójellegű bevételek megismerése mellett, az éves költségvetés e sorainak realisabb tervezését is.

Bemutatásra kerül a munkakörhöz/feladatkörhöz kapcsolódó jogszabályi háttér, amely az elmúlt években több alkalommal változott.

Az önkormányzati adóhatóságnak a képviselő-testület által rendeletben szabályozott adókkal kapcsolatos feladatain kívül, egyéb adóhatósági feladatokat is el kell látnia. A beszámoló ezért az adóztatási tevékenységet tágan értelmezi, a helyi adók részletezése mellett kitér az adójellegű bevételek, illetve az adók módjára behajtandó köztartozások alakulására is. Ide tartozik a kiszabott-, és határidőre nem teljesített közigazgatási bírságok, továbbá az eljárási igazgatási szolgáltatási díjak behajtása. Ilyen feladat ellátását elsősorban a Rendőrség kezdeményezi adóhatóságunknál.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) az adóztatással kapcsolatos feladat és hatáskör címzettjeként – az egyszemélyi felelős vezető struktúrából adódóan - az önkormányzat jegyzőjét, mint adóhatóságot nevesíti. Az adóztatási feladat ellátásának szakszerűségét, a jogszabályi rendelkezések megtartását a Tolna Megyei Kormányhivatal felügyeli. Az adópolitikáért felelős miniszter felügyeli az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóztatás törvényességét, ellenőrzi az önkormányzati adóhatóságok irányítását, a törvények és más jogszabályok végrehajtását. Az Állami Számvevőszék pedig általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését.

Az önkormányzati adóhatóság munkája a 2017-es évben nagymértékű változáson ment keresztül, mivel az idei évben csatlakozott az önkormányzat az országosan kötelező érvényű ASP szakrendszerhez az adózási és a gazdálkodási szakterületekkel. Az adózás területén ez azt jelenti, hogy a korábban használt DOS alapú „ONKADO” szakrendszer helyett, egy modern, Windows alapú, központosított rendszerrel dolgozunk.

Ez a csatlakozási folyamat jelentős plusz munkát rótt az érintett ügyintézőkre. Az előkészítő munkálatok a 2016-os év folyamán kezdődtek meg, ami egyfelől a teljes adatbázis felkészítését jelentette a csatlakozásra, másfelől az ügyintézők képzését, oktatását az új szakrendszer használatára.

Az adatbázis migrációjának előkészítése magában foglalta több száz, sok esetben több ezer adat javítását, hiányos adatok feltöltését, pótlását, ami a régi, elavult rendszer használata során előállt, az új rendszer működését és az adatmigrációt viszont jelentősen befolyásolta volna. Ez a felkészítő munka 10 lépcsőben zajlott le a Magyar Államkincstár vezényletével, az adattisztítás és a migráció előkészítése kiváló eredménnyel zárult.

Az ügyintézők képzése, felkészítése egy 8 alkalmas tanfolyam sorozat során zajlott szintén az Államkincstár szervezésében, elméleti és gyakorlati oktatás keretében, mely központi vizsgával zárult.

2017. márciusában történt meg az önkormányzati adóhatóság teljes éles migrációja az ASP szakrendszerhez, amelyben azóta sikeresen folyik a mindennapi munka.

Ez a rendszer rengeteg új lehetőséget biztosít az ügyintézők számára a gyors, modern, internet alapú megoldásoknak köszönhetően.

Az adatok átadása, átvétele a központi rendszerekkel való közvetlen összeköttetésben zajlik, gyorsabbá vált a nyomtatási folyamat, az ügyfelekkel való kapcsolattartás minősége a korszerű nyomtatott iratok használatával.

Összegezve elmondható, hogy modern, ügyfél- és felhasználóbarát rendszerrel dolgozunk.

Az ügyfelek kényelmét szolgálja ezen felül még az is, hogy az idei évtől lehetősége van az adózóknak a helyi iparüzési adó bevallásukat elektronikusan a NAV rendszerén keresztül megküldeni. Már az idei évben a beérkezett iparüzési adó bevallások egynegyede ilyen módon került benyújtásra az önkormányzathoz.

II. A helyi adók szerepe és helye az önkormányzat gazdálkodásában

Az önkormányzat kötelező feladatainak körét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény írja elő, s az ilyen feladatok ellátásához az Országgyűlés biztosítja a szükséges anyagi feltételeket. Azonban az Országgyűlés ennek a kötelezettségnek nemcsak oly módon tehet eleget, hogy a kötelező feladathoz költségvetési előirányzatot rendel, hanem úgy is, hogy meghatározza a helyi bevétel megszerzésének a lehetőségét és törvényi feltételeit. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) tartalmazza azokat a követelményeket, amelyeket az önkormányzatok a helyi adók bevezetése esetén kötelesek megtartani. A törvényi felhatalmazás alapján, illetve annak keretei között az önkormányzatok rendeleti formában élhetnek a helyi adóztatás jogával. Az ily módon bevételre szert tevő önkormányzatok korábban szabadon vállalt feladatok tömegét tudták teljesíteni. Napjainkban ez a helyzet megváltozott. A központi költségvetési támogatások a kötelező feladatok ellátását csak részben fedezik, kényszerítve ezzel az önkormányzatokat arra, hogy saját bevételeiket kötelezően meghatározott célokra fordítsák. Ócsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 18/2000.(XII.1.) KT. számú, majd az ezt felváltó 17/2007.(XI.30.) rendeletében szabályozza a bevezetett helyi adókat.

2015. január 1-jén lépett hatályba a Htv. 1/A. § (1) bekezdése, mely alapján az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki a törvényben szabályozott közteher hatálya. Eszerint az önkormányzatnak bármilyen adónem bevezetésére lehetősége van, amit törvény nem tilt.

A Htv. külön nevesít néhány önkormányzat által kivethető adónemet, illetve azok keretszabályait. A Htv. 5. §-a szerint az önkormányzat rendeletével:

- a) vagyoni típusú adók,
- b) kommunális jellegű adók, továbbá
- c) helyi iparüzési adó

bevezetésére jogosult.

Vagyoni típusú adók az építményadó és a telekadó, kommunális jellegű adók a magánszemély kommunális adója és az idegenforgalmi adó.

Őcsény Község Önkormányzatának Képviselő-testülete rendeletében a helyi adók közül az iparüzési adót és a magánszemélyek kommunális adóját vezette be.

Ezen kívül bevételt képez a központilag részben átengedett gépjárműadó, valamint a talajterhelési díj mint adójellegű bevétel. A termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója – tekintettel arra, hogy a bérleti szerződéseket mindenki 5 évre köti az adómentesség érdekében – bevételt nem jelent.

Egyéb bevételi forrás: az adók módjára behajtandó köztartozások köre.

A **hatósági feladatok** körében az adó kivetését, beszedését, könyvelését, ellenőrzését, végrehajtását az adóügyi ügyintéző végzi.

Az adóügyi ügyintéző látja el 2004. január 1-i hatállyal bevezetett talajterhelési díjra vonatkozó feladatokat.

A személyes ügyfélforgalom lebonyolítása mellett, írásbeli formában is felvesszük az adózókkal évente több alkalommal a kapcsolatot. Ezek közé tartozik a március 15-ei és a szeptember 15-ei határnapokhoz kötődő alkalmanként közel 1000 db egyedi határozat- vagy fizetési értesítő meghozatala - adónemenként, a hozzájuk tartozó készpénzfizetési bizonylatok kiállítása, illetve ezek postázása. A határozatokat tértivevényes levéllel kell kipostázni, ami hatalmas többletmunkával jár. A hatósági feladatok ezen túlmenően, az adófizetési morál függvényében évente változnak. Amennyiben az önkéntes teljesítés pozitív irányban mozdul el, értelemszerűen kevesebb ügy kerül behajtási szakaszba.

A hatósági ügyintézési feladaton túl a **közigazgatási szolgáltatások** körébe tartozó ügyintézés is történik, ami azonban nem határozathozatallal zárul. Ide tartozik többek között: adóigazolás-, költségmentességi igazolás-, adó- és értékbizonyítvány kiállítása, ingó és ingatlan árverési hirdetmény kifüggesztése, határidőre való visszaküldése, és a tulajdoni lapok nyilvántartása.

Az egyes adónemek bemutatása

A./ Helyi adók

Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adójának adóztatását a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény illetve Őcsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2007. (XI.30.) rendelete szabályozza.

Az adó alapja az önkormányzat illetékességi területén lévő ingatlan

A helyi rendelet szerint az adó mértéke:

- a.) a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész esetén **4.000.- Ft/év,**
- b.) telek esetén **2.000.- Ft/év**
- c.) 50 %-os adókedvezményben részesül a 70 év feletti egyedülálló személy.

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok (ezer forintban)

Év	Adótárgyak száma/Fő	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó
2012	895	3 246	3 080
2013	895	3 286	3 083
2014	892	3 530	3 023
2015	888	3 219	2 891
2016	862	3 531	3 420
2017	882	3 318	2 946

Helyi rendelet szerinti adómérték kedvezményre jogosult 102 fő adózó.

2016. november 30. napján a fennálló hátralék: 1.518 ezer forint, ebből egy éven túli 1.407 ezer forint.

2017. november 30. napján a fennálló hátralék: 1.556 ezer forint, ebből egy éven túli 1.187 ezer forint.

Az elemzésből jól kitűnik, hogy a hátralék jelentős részét az éven túli, halmozott tartozások teszik ki, amely a lakosság egy részének rendkívül rossz fizetési morálját tükrözi.

Iparüzési adó

Az iparüzési adó adóztatását a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, illetve Ócsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2007. (XI.30) rendelete szabályozza.

Önadózásos adónem, miszerint az adó alanya saját maga számítja ki adójának alapját, ennek alapján az önkormányzatra jutó iparüzési adó összegét bevallja és megfizeti. Adóköteles az állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alapja az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az értékesített termék, végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatás értékével, valamint az anyagköltséggel.

1. Az adó mértéke az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adóalap **2 százalék**a.
2. Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként **5.000,- Ft**.

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok: (ezer forintban)

Év	Adóalanyok száma	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó
2012	318	59 894	59 600
2013	320	74 628	76 008
2014	328	77 827	83 555
2015	274	79 517	72 492
2016	256	79 319	76 001
2017	270	77 453	75 868

Az iparüzési adó hátraléka 2016. november 30-án: 6.519 ezer forint, ebből egy éven túli 3 201 ezer forint.

Az iparüzési adó hátraléka 2017. november 30-án: 9 328 ezer forint, ebből egy éven túli 7 743 ezer forint.

Az év végi hátralékos listák vizsgálata során több vállalkozással vettük fel személyesen a kapcsolatot, akiknek jelentősebb tartozása van az iparüzési adóban. Közülük több adózó is jelezte, hogy még az idei évben kiegyenlíti tartozását, ezen kívül a nagyobb vállalkozásoknál várható még a kötelező feltöltés december 20-ig. Mindezek figyelembe vételével még az idei évben mintegy 4-5 millió forint bevétellel lehet számolni ennél az adónemnél.

Az elemzésből jól látható, hogy az éves kivetés és befizetés között nem jelentős az eltérés. Ennek egyik oka, hogy jelentős az éven túli tartozás, a felszámolás alatt álló vállalkozások tartozásai következtében, továbbá meg kell jegyezni, hogy az idei év befizetéseit növelte az őstermelői számlák rendeződése. Az ASP szakrendszerhez való csatlakozás kikényszerítette azt, hogy az idei évtől az őstermelők is, hasonlóan a többi vállalkozáshoz, az eddigi rossz gyakorlat helyett szintén évente két alkalommal fizessenek feltöltést. A korábbi években ez nem így történt, a bevallások feldolgozása viszont hasonlóan történt eddig is a többi vállalkozóéval, ez eredményezte, hogy egyes őstermelői számlák nem a várt egyenleget mutatták, hanem jelentős hiánnyal rendelkeztek. Ebben az évben az őstermelők nagy része ezt a hátralékot kiegyenlítette, ennek következtében az éves befizetések növekedtek.

A legnagyobb adóbevételt az iparüzési adó eredményezi. Az adó alanyainak a száma évről évre változik, meg kell jegyeznünk, hogy az idei évtől is sokan választották az ún. KATA szerinti adózást, jelenleg 21 vállalkozónk adózik ilyen módon.

B./ Átengedett adók

Gépjárműadó

A gépjárműadóra vonatkozó rendelkezéseket a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény tartalmazza. Ezen adónemnél az önkormányzatoknak szabályozási lehetősége nincs.

2013. január 1-től, a gépjárműadó megosztott adóként működik, eszerint a beszedett adó 40%-a az önkormányzat költségvetését, 60%-a pedig a központi költségvetést illeti.

Az adónemmel kapcsolatos egyes adatok (ezer forintban):

Év	Adó- alanyok száma fő	Adótárgyak Száma Db	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó	Saját költség- vetésnek utalt adó	Központi költség- vetésnek utalt adó
2012.	812	1 208	15 718	14 490	14 490	-
2013.	843	1 164	16 106	15 812	6 327	9 491
2014.	841	1 160	15 207	15 503	6 201	9 302
2015.	839	1 185	15 323	13 120	5 248	7 872
2016.	896	1 190	14 564	14 696	5 804	8 705
2017.	887	1 143	15 989	14 122	5 629	8 443

A gépjárműadó hátralék 2016. november 30-án: 3 988 ezer forint, ebből egy éven túli 2 102 ezer forint.

A gépjárműadó hátralék 2017. november 30-án: 3 848 ezer forint, ebből egy éven túli 1 981 ezer forint.

A gépjármű adónál is látható, hogy a hátralék nagy részét az éven túli tartozások teszik ki. Hasonlóan az előzőekben vizsgált adónemekhez, a hátralékosok értesítése megtörtént, néhány nagyobb összegű tartozással rendelkező adózótól (több járműből álló járműpark, fuvarozó vállalkozás) még várható utalás, ez több százezer forint bevételt is eredményezhet az év végéig.

A kivetett adó és az adótárgyak darabszáma közti arány változása utal többek közt arra, hogy valamelyest fiatalodik a gépjárműpark, a fiatalabb járművek adója magasabb, sok esetben teljesítménye nagyobb. Mivel az adó számításának alapja a gépjármű kora és teljesítménye, így fordulhat elő, hogy bár a darabszám csökken, a kivetett adó mértéke ennek ellenére növekszik.

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója

A bevallás tekintetében az iránymutatást a személyi jövedelemről szóló 1995. évi CXVII. törvény 74. §-a adja meg.

Önadózásos adónem, az adóról a befizetést követő évben kell bevallást adni, az előírás utólag történik.

2003. január 1.-től változás történt a szabályozásban, miszerint mentesül az adó megfizetése alól az a bérbeadó, aki a bérlővel legalább 5 évre szóló bérleti szerződést köt.

Az új szabályozás következtében 2004-től csökkent az adóalanyok száma és a befizetett adó összege. 2010-től pedig nem volt ilyen bevétele az önkormányzati adóhatóságnak.

C./ Talajterhelési díj

A talajterhelési díj megfizetésének szabályairól a 2003. évi LXXXIX. törvény, illetve Ócsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2004. (VII.8.) számú rendelete rendelkezik.

A díjat azok kötelesek megfizetni, akik ráköthetnének a közcsatornára – mivel a műszaki feltételek adottak – azonban ezt nem teszik meg. Fontos megjegyezni, hogy a településen a csatornahálózat egy ingatlan kivételével teljes körű.

Nem kötelezhető talajterhelési díj fizetésére az, akinek ingatlanába az ivóvíz nincs bevezetve, illetve ahol az ingatlan előtt közcsatorna nem került kiépítésre.

A helyi rendelet szerint két mentesség adható. Az egyik a lakásfenntartási támogatásban részesülők, ameddig a támogatásra jogosultak, a másik csoportba azok tartoznak, akik 70 éven felüli egyedülállók.

A fizetendő díj meghatározásának alapja a vízfogyasztás.

A kibocsátó a díjfizetési kötelezettségéről évente a tárgyévet követő március 31. napjáig bevallást tesz. A talajterhelési díj mértékéről az adóügy a kibocsátót fizetési meghagyásban értesíti.

Az adónemmel kapcsolatos adatok: (ezer forint)

Év	Adóalanyok száma	Folyó évben kivetett adó	Beszedett adó	Hátralék
2012	145	1000	804	737
2013	118	1000	662	1 075
2014	83	700	333	1 416
2015	81	763	111	1 248
2016	5	680	192	1 192
2017	6	522	148	2 350

A bevallást benyújtó adóalanyok száma 2017-ben 6 fő volt, de a hátralékkal is érintett adóalanyok száma 17 fő összesen.

Ez az adójellegű bevétel várhatóan fokozatosan csökken, mivel a csatornahálózatra történő rákötések száma jelentősen emelkedik. E tendenciát erősíti a törvényi szabályozás is, mely szerint 2015 februárjától a díj mértéke a háromszorosára emelkedett. A talajterhelési díj fizetési kötelezettség köbméterenként lényegesen meghaladja a szennyvíz díj összegét.

Az idei évben is volt olyan lakos, aki rákötött a csatornahálózatra, így elenyésző azoknak a száma, akik még nem csatlakoztak, a felhalmozott hátralékok összege, azonban jelentős. Jellemzően a rossz állapotban lévő ingatlanok, és a súlyosan hátrányos helyzetű ingatlantulajdonosok azok, akik a rákötést még nem végezték el, közülük, aki problémáját jelzi az önkormányzat felé, annak megpróbálunk ehhez a munkához segítséget nyújtani, mivel az önkormányzatnak is célja a csatornahálózat teljes körű kiépítése.

D./ Egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások

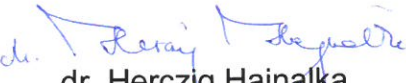
Az Önkormányzati adóhatóságok feladata az egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartása, kezelése, beszedése és elszámolása. E körbe tartoznak azok a köztartozások, igazgatási, bírósági, szolgáltatási díjak stb., melyekre a törvény az adók módjára történő behajtást rendeli el.

Ezeknek a köztartozásoknak a köre egyre szűkebb, több ilyen díj már a NAV hatáskörébe tartozik. A leginkább jellemző behajtandó köztartozás a rendőrség által kért közigazgatási bírság (büntetés), továbbá az elővezetési költség. Az önkormányzati adóhatóság sem tud eredményes behajtási tevékenységet folytatni, mert jellemzően ezek az adósok nem rendelkeznek biztosítási jogviszonnal, letiltható jövedelemmel.

Az idei évben összesen 7db közigazgatási bírság megkeresés érkezett, összesen 150 ezer forint értékben, az elővezetési költség behajtását pedig 8 esetben kérték (5 személyt érintően) mindösszesen 74 ezer forint értékben.

Ezek behajtása idáig nem járt sikerrel.

Öcsény, 2017. december 6.

dr. Herczig Hajnalka
jegyző